

Leszno, dnia 13.12.2024 r.

Zarządzenie nr 24/2024
Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie
z dnia 13 grudnia 2024 r.
w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie

Na podstawie § 9 pkt 5 Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2006 roku Nr 185, poz. 4332) i art. 22 b pkt 2 i art. 22 c ust.1 i 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802) zarządzam, co następuje:

§1

Wprowadzam do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie”, zwane dalej Standardami Ochrony Małoletnich, które stanowią załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§2

Jako koordynatora Standardów wyznaczam osobę zatrudnioną na samodzielnym stanowisku ds. osobowych.

§3

1. Zobowiązuję wszystkich pracowników do zapoznania się i przestrzegania „Standardów Ochrony Małoletnich Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie”.
2. Zobowiązuję wszystkich pracowników do podpisania oświadczenia o zapoznaniu się ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie” i dostarczenie go do Koordynatora standardów. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3 do Standardów ochrony małoletnich”.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR

Anna Szyszka

RADCA PRAWNY

Emilia Śworacka
Pz-Ls-106

Standardy Ochrony Małoletnich Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie

§ 1

Podstawy prawne

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie zostały opracowane w oparciu o następujące regulacje prawne:

- 1) ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 560);
- 2) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.);
- 3) konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (ze zm.), ratyfikowaną na mocy Oświadczenia Rządowego z dnia 30 września 1991 r. (zmienioną na podstawie Oświadczenia Rządowego w sprawie zmiany zakresu obowiązywania Konwencji o Prawach Dziecka z dnia 29 października 1999 r. oraz z dnia 27 marca 2013 r.);
- 4) art. 72 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.);
- 5) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

§ 2

Wyjaśnienie pojęć użytych w dokumencie

Użyte w dokumencie określenia oznaczają:

- 1) **dziecko** – w rozumieniu Konwencji o Prawach Dziecka oznacza każdą istotę ludzką w wieku poniżej osiemnastu lat, chyba że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka uzyska ono wcześniej pełnoletność. Na potrzeby niniejszego dokumentu pojęcie „dziecko” stosuje się wymiennie z pojęciem „małoletni”;
- 2) **inny organizator** – w rozumieniu art. 12 pkt 7) Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, to podmiot organizujący działania/wydarzenia związane m.in. z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań małoletnich. Na potrzeby dokumentu przyjmuje się, że pojęcie „inny organizator” oznacza Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie – w zakresie, w jakim jego działalność jest adresowana do osób małoletnich;

- 3) **koordynator** – osoba zatrudniona na samodzielnym stanowisku ds. osobowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie, wyznaczona przez Dyrektora Powiatowego Urzędu pracy w Lesznie do przyjmowania zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, dokumentowania i przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, przeglądu i aktualizacji standardów;
- 4) **krzywdzenie dziecka/małoletniego** – czyn zabroniony lub karalny na szkodę dziecka oraz każde umyślne lub nieumyślne działanie lub zaniechanie powodujące naruszenie praw i zagrożenie dobra dziecka/małoletniego, w tym jego prawidłowego rozwoju;
- 5) **personel** – wszystkie osoby, które w ramach zadań zawodowych, bez względu na formę zatrudnienia w PUP, a także współpracownicy, stażyści, praktykanci, wolontariusze oraz inne osoby, które z racji funkcji lub realizowanych zadań mają kontakt z dziećmi;
- 6) **przemoc** – stosownie do definicji określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 7) **RODO** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 8) **standardy** – niniejszy dokument pt. „Standardy Ochrony Małoletnich Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie”;
- 9) **symptomy krzywdzenia** – widoczne, zewnętrzne oznaki dręczenia fizycznego i psychicznego dziecka;
- 10) **Dyrektor** – należy przez to rozumieć osobę pełniącą funkcję Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie;
- 11) **PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie.

§ 3

Cel opracowania standardów

1. Standardy precyzują środki ochrony dzieci, które mogą być uczestnikami działań/wydarzeń organizowanych przez PUP.
2. Niniejszy dokument określa modele zachowania w kontaktach personelu PUP z małoletnimi, wskazuje procedury działania w przypadku ujawnienia zachowań

niepożądanych oraz przejawów krzywdzenia dzieci, jak również ma na celu uwrażliwienie personelu oraz osób mających bezpośredni kontakt z dziećmi na obowiązek podejmowania adekwatnych działań na rzecz ochrony małoletnich.

3. Standardy obejmują w szczególności:

- 1) zasady bezpiecznych relacji na linii personel – małoletni oraz małoletni – małoletni;
- 2) wprowadzenie mechanizmów ochrony małoletnich;
- 3) ustalenie zasad reagowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka;
- 4) zasady upowszechnienia standardów wśród personelu, małoletnich i ich rodziców;
- 5) zasady przygotowania personelu jednostki do stosowania standardów (w tym działania edukacyjne);
- 6) określenie reguł bieżącego monitorowania skuteczności działania standardów;
- 7) prowadzenie i przechowywanie dokumentacji odzwierciedlającej postanowienia dokumentu;
- 8) wyznaczenie stanowisk pracy odpowiedzialnych za wykonywanie zadań wynikających z wprowadzonej regulacji.

§ 4

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie realizowane na rzecz małoletnich

1. Główna działalność PUP nie jest ukierunkowana na obsługę dzieci/małoletnich, jednakże jednostka realizuje przedsięwzięcia i projekty, których zakres może obejmować wydarzenia/działania adresowane do osób małoletnich, w tym m.in.:
 - 1) zajęcia animacyjne i integracyjne budujące postawy przedsiębiorcze i ułatwiające dzieciom i młodzieży odnalezienie się w przyszłości na rynku pracy,
 - 2) gry terenowe,
 - 3) zajęcia edukacyjne,
 - 4) doradztwo zawodowe,
 - 5) konkursy branżowe,
 - 6) organizacja praktyk, wolontariatu.
2. Postanowienia standardów należy odnosić rozszerzająco do wszystkich przedsięwzięć, realizowanych przez PUP, w których przewiduje się udział dzieci/małoletnich, a które nie zostały wymienione w ust. 1.

§ 5

Weryfikacja personelu jednostki przed dopuszczeniem do wykonywania czynności na rzecz małoletnich

1. Rekrutacja pracowników urzędu odbywa się zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (i wydanymi na jej podstawie regulacjami wewnętrznymi), które zapewniają jednolite, przejrzyste i konkurencyjne warunki dostępu do wolnych stanowisk w PUP.
2. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności mogącej się wiązać z wychowaniem, edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, na PUP oraz na osobie, z którą ma być nawiązany

stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności, ciążą obowiązki pod względem weryfikacji karalności za czyny przeciwko małoletnim.

3. PUP (za pośrednictwem Samodzielnego stanowiska ds. osobowych) uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa w ust. 2, są zamieszczone w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym (z dostępem ograniczonym) lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie do tego rejestru. Rejestry dostępne są na stronie internetowej prowadzonej przez ministra właściwego ds. sprawiedliwości: www.rps.ms.gov.pl.
4. Osoba, o której mowa w ust. 2, przedkłada PUP informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handel ludźmi, znęcanie się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
5. Osoba, o której mowa w ust. 2, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada PUP informację z rejestru karnego państwa swojego obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. Osoba, o której mowa w ust. 2, składa PUP oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
7. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 5 lub 6, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
8. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 5-7, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 2, składa w PUP oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
9. Oświadczenia, o których mowa w ust. 6 i 8, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

10. Wszelkie informacje i dokumenty dotyczące weryfikacji pracowników i innych osób dopuszczonych do realizacji wydarzeń/przedsięwzięć z udziałem dzieci, pracownik zatrudniony na Samodzielnym stanowisku ds. osobowych utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

§ 6

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. PUP podejmuje działania, które mają zapewnić bezpieczne relacje pomiędzy małoletnimi a personelem wyznaczonym do realizacji zadań na ich rzecz, do których zalicza się:
 - 1) przejrzyste zasady rekrutacji personelu bazujące na przepisach prawa i regulacjach wewnętrznych,
 - 2) weryfikację personelu pod względem karalności za czyny przeciwko małoletnim,
 - 3) wprowadzenie procedur zgłoszeń naruszeń prawa,
 - 4) wprowadzenie procedur ochrony małoletnich i nadzór nad ich przestrzeganiem,
 - 5) podnoszenie świadomości w zakresie ochrony małoletnich, w tym poprzez działania edukacyjne w formie szkoleń wewnętrznych,
 - 6) zapewnianie ochrony danych osobowych małoletnich oraz ochrony ich wizerunku,
 - 7) podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, w tym zgłaszanie odpowiednim służbom i organom podejrzenia popełnienia przestępstw przeciwko małoletnim,
 - 8) przyjmowanie i ocena zgłoszeń o incydentach/zdarzeniach zagrażających małoletniemu oraz udzielenie mu odpowiedniego wsparcia w granicach możliwości PUP.
2. Podstawową zasadą w relacjach z małoletnim jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Działania podejmowane na rzecz dzieci są odpowiednie do sytuacji, dostosowane do ich wieku i zapewniają równość wszystkich ich uczestników.
4. Personel zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z małoletnimi, bazujących na poszanowaniu ich godności i odrębności oraz uwzględnieniu ich potrzeb, przy uwzględnieniu postanowień ust. 5.
5. Wyodrębnia się w szczególności następujące zachowania niedozwolone wobec małoletnich:
 - 1) wyśmiewanie cech fizycznych i psychicznych małoletniego,
 - 2) podnoszenie głosu (krzyki) w komunikacji z małoletnimi,
 - 3) używanie obraźliwego języka, wulgaryzmów i mowy nienawiści (w tym hejt w Internecie),
 - 4) naruszanie nietykalności cielesnej małoletnich, stosowanie przemocy fizycznej m.in. poprzez szturchanie, popychanie, bicie,
 - 5) stosowanie przemocy psychicznej wobec małoletnich, w tym dręczenie, szykanowanie, nękanie, upokarzanie, zawstydzanie,
 - 6) faworyzowanie jednych dzieci kosztem innych,
 - 7) nawiązywanie relacji intymnych z małoletnimi,
 - 8) utrwalanie wizerunku małoletniego (zdjęć, filmów) dla niejasnych potrzeb (np. prywatnych),

- 9) nawiązywanie relacji z małoletnimi w formie prywatnej komunikacji mailowej, telefonicznej oraz za pośrednictwem prywatnych kont w mediach społecznościowych,
 - 10) zapraszanie małoletnich na spotkania w czasie wolnym, tj. poza aktywnościami realizowanymi na rzecz małoletnich w imieniu PUP,
 - 11) proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz innych zabronionych substancji oraz spożywanie ich w obecności małoletnich,
 - 12) ujawnianie osobom postronnym (nieupoważnionym) danych osobowych (w tym danych szczególnych kategorii) dotyczących małoletnich, ich sytuacji domowej, zdrowotnej lub ekonomicznej,
 - 13) przyjmowanie prezentów i pieniędzy za podjęcie określonych działań na rzecz małoletniego, powodujące zarzuty o czerpanie korzyści majątkowych,
 - 14) nawiązywanie relacji zależności z małoletnim lub jego rodzicami/opiekunami, skutkujące zarzutami o dyskryminację, nepotyzm lub protekcję,
 - 15) zachowywanie się w każdy inny sposób, który może być uznany za nieprzystoity lub niestosowny.
6. Każda osoba, która będzie świadkiem zachowań, o których mowa w ust. 5, jest zobowiązana zgłosić ten fakt stosownie do postanowień procedur, o których mowa w § 10 – 12 standardów.

§ 7

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. PUP podejmuje działania, które mają zapewnić bezpieczne relacje pomiędzy małoletnimi, do których zalicza się:
 - 1) wprowadzenie procedur ochrony małoletnich i podanie treści standardów do wiadomości małoletnich (w sposób dostosowany do ich wieku),
 - 2) podnoszenie świadomości w zakresie bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi, w tym poprzez działania edukacyjne,
 - 3) podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletnich, w tym zgłaszanie odpowiednim służbom i organom podejrzenia popełnienia przestępstw przeciwko małoletnim,
 - 4) przyjmowanie i ocena zgłoszeń o incydentach/zdarzeniach zagrażających małoletniemu oraz udzielenie mu odpowiedniego wsparcia w granicach możliwości urzędu.
2. Wyodrębnia się w szczególności następujące zachowania niedozwolone między małoletnimi:
 - 1) stosowanie krzyku wobec rówieśników,
 - 2) wyśmiewanie cech fizycznych i psychicznych,
 - 3) zachowania dyskryminujące w stosunku do rówieśników, w tym wykluczanie z grupy,
 - 4) stosowanie przemocy fizycznej wobec rówieśników, w tym bicie, popychanie, szturchanie oraz wszczynanie kłótni czy bijatyk,
 - 5) stosowanie przemocy psychicznej wobec rówieśników, w tym dręczenie, szykanowanie, nękanie, upokarzanie,
 - 6) używanie obraźliwego języka, wulgaryzmów i mowy nienawiści,
 - 7) zabieranie rzeczy rówieśników,
 - 8) spożywanie alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz innych nielegalnych substancji oraz zachęcanie do ich spożycia rówieśników,
 - 9) utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku rówieśników (zdjęcia, filmiki) w celu ich ośmieszania czy upokarzania,

- 10) publikowanie w Internecie treści obraźliwych lub szydzących z rówieśników (hejt),
 - 11) naruszanie prawa do prywatności rówieśników, w tym przeglądanie ich rzeczy, telefonu czy komputera,
 - 12) naruszanie nietykalności cielesnej rówieśników.
3. Każda osoba, która będzie świadkiem zachowań, o których mowa w ust. 2, jest zobowiązana podjąć działania stosowne do procedur, o których mowa w § 10 – 12 standardów.

§ 8

Bezpieczeństwo on-line

Z uwagi na brak dostępu do sieci Internet dla małoletnich na terenie PUP, nie wprowadza się zasad korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet ani procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 9

Ochrona danych osobowych oraz ochrona wizerunku małoletniego

1. Szczegółowe zasady przetwarzania danych osobowych precyzują odrębne zarządzenia Dyrektora PUP.
2. Wszelkie kwestie związane z wykonywaniem procedur ochrony danych osobowych małoletnich (w tym uwarunkowania legalizujące przetwarzanie ich wizerunku) należy konsultować z Inspektorem Ochrony Danych, wyznaczonym w PUP.
3. Osoby, których dane dotyczą (podmioty danych) mogą kontaktować się we wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz wykonywaniem praw przysługujących na mocy RODO z Inspektorem Ochrony Danych wyznaczonym w PUP. Kontakt jest możliwy drogą elektroniczną na adres poczty elektronicznej: iod@leszno.praca.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny PUP.

§ 10

Procedura podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, noszących znamiona czynu karalnego oraz wszelkich innych zdarzeń/incydentów, które mogą powodować naruszenie praw i zagrożenie dobra małoletniego

1. Stosownie do definicji „krzywdzenia dziecka/małoletniego”, wskazanej w § 2 pkt 3) standardów, każdy incydent powodujący powstanie podejrzenia o zaistnieniu czynu zabronionego lub karalnego na szkodę dziecka, skutkuje uruchomieniem procedury interwencyjnej.
2. Na potrzeby standardów przyjmuje się następującą kwalifikację zagrożeń bezpieczeństwa dzieci:
 - 1) przestępstwa na szkodę dziecka określone w przepisach Kodeksu karnego, w tym:
 - a) przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (np. narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu),

- b) przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (np. zgwałcenie, seksualne wykorzystanie małoletniego),
 - c) przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (np. znęcanie się, rozpijanie małoletniego),
 - d) przestępstwa przeciwko wolności (uporczywe nękanie, kradzież tożsamości);
- 2) inna forma krzywdzenia niebędąca przestępstwem (np. naruszanie nietykalności cielesnej, dręczenie fizyczne i psychiczne, ośmieszanie, poniżanie, dyskryminacja);
- 3) zaniechanie potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną i zdrowiem).
3. Rozróżnia się następujące rodzaje symptomów wskazujących na możliwość występowania krzywdzenia małoletniego, które powinny zostać objęte szczególną uwagą osób, pod opieką których pozostają dzieci w trakcie aktywności organizowanych przez PUP:
- 1) symptomy fizyczne, w szczególności: siniaki na ciele dziecka (przede wszystkim na plecach, ramionach i udach), duże otarcia naskórka, charakterystyczne ślady na skórze przypominające blizny po ospie, będące pozostałościami po przypalaniu papierosem, pozbawione włosów miejsca na głowie, odparzenia na skórze wynikające z zaniedbań higienicznych, niezaopatrzone rany, ślady ugryzień przez człowieka, ślady duszenia, krępowania,
 - 2) symptomy emocjonalne, w szczególności: trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji przez dziecko, chroniczne przygnębienie, smutek i apatia, strachliwość i agresja, gniew, oszołomienie, ośpienie, stany lękowe, stany depresyjne,
 - 3) symptomy natury behawioralnej, w szczególności: kłopoty z podporządkowaniem się obowiązującym regułom, negatywne relacje z rówieśnikami, nieufność wobec wszelkich form pomocy i wsparcia, wycofanie, nieufność wobec ludzi.
4. Personel, któremu powierzono wykonywanie zadań na rzecz małoletnich, jest zobowiązany – w ramach posiadanej wiedzy i doświadczenia – do monitorowania dobrostanu małoletnich będących pod jego opieką.
5. Na potrzeby standardów wyróżnia się procedury interwencji w przypadku podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia, którego dopuszcza się:
- 1) personel wykonujący na rzecz PUP zadania przy inicjatywach organizowanych dla dzieci,
 - 2) rodzic lub opiekun prawny/faktyczny,
 - 3) rówieśnik (inne dziecko).
6. Ustala się następujące zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich, noszących znamiona czynu karalnego oraz wszelkich innych zdarzeń /incydentów, które mogą powodować naruszenie praw i zagrożenie dobra małoletniego:
- 1) w przypadku krzywdzenia dziecka przez personel należy podjąć następujące działania:
 - a) personel, który powziął informację o krzywdzeniu lub był jego świadkiem jest zobowiązany zawiadomić o tym fakcie przełożonego i dostarczyć do Koordynatora pisemną notatkę opisującą okoliczności zdarzenia (wzór notatki stanowi załącznik nr 1 do standardów),
 - b) Koordynator, zgodnie z zakresem zadań bez zbędnej zwłoki powiadamia Dyrektora PUP (lub osobę zastępującą),
 - c) Dyrektor PUP odsuwa personel podejrzewany o krzywdzenie od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy,
 - d) Dyrektor PUP zasięga opinii radcy prawnego odnośnie zakwalifikowania zdarzenia jako np. incydent, przestępstwo, inny czyn prawnie zabroniony,

- e) jeśli w rezultacie postępowania wyjaśniającego zarzuty wobec personelu nie potwierdzą się, decyzją Dyrektora PUP powraca on do wcześniej pełnionych obowiązków,
 - f) jeśli w toku ustaleń postępowania wyjaśniającego zostaną ujawnione formy krzywdzenia, niebędące przestępstwem, Dyrektor PUP podejmuje decyzję odnośnie do rodzaju konsekwencji, które należy wyciągnąć wobec krzywdzącego (porządkowe, dyscyplinarne),
 - g) jeśli ustalenia faktyczne ujawnią okoliczności, wyczerpujące znamiona przestępstwa na szkodę małoletniego, należy zawiadomić odpowiednie organy stosownie do postanowień § 11 standardów,
 - h) w stosunku do małoletniego będącego ofiarą krzywdzenia należy wdrożyć działania wspierające, o których mowa w § 12;
- 2) w przypadku krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego/faktycznego należy podjąć następujące działania:
- a) personel, który powziął informację o krzywdzeniu lub był jego świadkiem jest zobowiązany zawiadomić o tym fakcie przełożonego i dostarczyć do Koordynatora pisemną notatkę opisującą okoliczności zdarzenia (wzór notatki stanowi załącznik nr 1 do standardów),
 - b) Koordynator, zgodnie z zakresem zadań bez zbędnej zwłoki powiadamia Dyrektora PUP (lub osobę zastępującą),
 - c) Dyrektor PUP zasięga opinii radcy prawnego odnośnie zakwalifikowania zdarzenia jako np. incydent, przestępstwo, inny czyn prawnie zabroniony,
 - d) jeśli ustalenia faktyczne ujawnią okoliczności, wyczerpujące znamiona przestępstwa na szkodę małoletniego, należy zawiadomić odpowiednie organy stosownie do postanowień § 11 standardów ;.
- 3) w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśnika należy podjąć następujące działania:
- a) personel, który powziął informację o krzywdzeniu lub był jego świadkiem jest zobowiązany zawiadomić o tym fakcie przełożonego i dostarcza do Koordynatora pisemną notatkę opisującą okoliczności zdarzenia (wzór notatki stanowi załącznik nr 1 do standardów),
 - b) Koordynator, zgodnie z zakresem zadań bez zbędnej zwłoki powiadamia Dyrektora PUP (lub osobę zastępującą),
 - c) Dyrektor PUP zasięga opinii radcy prawnego odnośnie zakwalifikowania zdarzenia jako np. incydent, przestępstwo, inny czyn prawnie zabroniony,
 - d) Dyrektor PUP poleca zawiadomienie szkoły, wskazując, że szkoła winna o tym zdarzeniu zawiadomić rodziców,
 - e) jeśli ustalenia faktyczne ujawnią okoliczności, wyczerpujące znamiona przestępstwa na szkodę małoletniego, należy zawiadomić odpowiednie organy stosownie do postanowień § 11 standardów.
7. W okolicznościach szczególnych, skutkujących ryzykiem zagrożenia życia i zdrowia dziecka lub ciężkiego uszczerbku na jego zdrowiu, należy odstąpić od czynności określonych w ust. 6 i niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 998. Poinformowania służb dokonuje personel, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia notatkę służbową dotyczącą okoliczności zdarzenia, według wzoru określonego w załączniku nr 1 do standardów, którą przekazuje do Koordynatora. Koordynator zawiadamia Dyrektora PUP o zdarzeniu szczególnego rodzaju.

§ 11

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa na szkodę małoletniego

1. Do dokonania zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa na szkodę małoletniego uprawniony jest Dyrektor PUP – jako kierownik jednostki.
2. Dyrektor PUP zawiadamia odpowiednie organy na podstawie ustaleń dokonanych w toku procedur, o których mowa w § 10 oraz na bazie dokumentacji zgromadzonej w konsekwencji realizacji tych czynności.
3. Za opracowanie treści zawiadomień, o których mowa w ust. 1, których forma i zawartość merytoryczna jest zgodna pod względem formalno-prawnym z obowiązującymi przepisami, odpowiedzialny jest Radca Prawny.

§ 12

Wsparcie małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia, w tym wyznaczenie osób odpowiedzialnych za udzielenie mu pomocy

1. Bieżącego wsparcia w przypadku ujawnienia krzywdzenia udziela małoletniemu personel realizujący działania na rzecz małoletnich w ramach przedsięwzięć organizowanych przez PUP.
2. Zależnie od charakteru incydentu/zdarzenia zagrażającego małoletniemu, podejmowane są dalsze czynności w celu udzielenia wsparcia małoletniemu, polegające szczególnie na:
 - 1) wskazaniu małoletniemu lub rodzicowi odpowiednich instytucji pomocowych (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, centra pomocy rodzinie, centra pomocy migrantom, ośrodki pomocy społecznej, placówki udzielające tymczasowego schronienia, ośrodki wsparcia osób doświadczających przemocy),
 - 2) dokonaniu zgłoszenia incydentu/zdarzenia, wyczerpującego znamiona przestępstwa lub innego czynu karalnego do odpowiednich służb lub organów państwa (policja, prokuratura).

§ 13

Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o incydentach/ zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o incydentach lub innych zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego jest wyznaczony przez Dyrektora PUP, Koordynator.
2. Każde zgłoszenie incydentu przyjęte przez Koordynatora, o którym mowa w ust. 1, wiąże się z obowiązkiem niezwłocznego powiadomienia Dyrektora PUP (a w przypadku nieobecności – osoby zastępującej), który po zapoznaniu się z treścią zgłoszenia i zasięgnięciu opinii radcy prawnego odnośnie zakwalifikowania zdarzenia jako np. incydent, przestępstwo, inny czyn prawnie zabroniony, podejmuje decyzję o dalszych działaniach, w pierwszej kolejności polegających na przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego zaistniałe zdarzenie. Tryb reagowania na sygnały o krzywdzeniu dzieci określono w § 10.

3. Zależnie od charakteru incydentu/zdarzenia zagrażającego małoletniemu, podejmowane są dalsze czynności w celu udzielenia wsparcia małoletniemu, o którym mowa w § 12.

§ 14

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Dokumentację w sprawach wynikających ze standardów gromadzi, sporządza i przechowuje wyznaczony Koordynator.
2. Z uwagi na charakter prowadzonych spraw, obligujących do zachowania szczególnej poufności i dyskrecji, dostęp wewnątrz struktury PUP do dokumentacji wytworzonej w toku wykonywania obowiązków, wynikających ze standardów (w szczególności postępowań wyjaśniających podejrzenia krzywdzenia), jest ograniczony do Dyrektora PUP (lub osoby go zastępującej) oraz wyznaczonego Koordynatora, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Dokumentacja wytworzona w toku realizowanych spraw może być udostępniana uprawnionym służbom i organom państwa (policja, prokuratora, sądy) w przypadku zaistnienia zdarzenia, wyczerpującego znamiona przestępstwa lub innego czynu karalnego, skutkującego obowiązkiem dokonania stosownych zawiadomień.
4. Dokumentacja pozyskiwana i wytwarzana w związku z realizacją zadań wynikających ze standardów jest przechowywana:
 - 1) w zakresie dotyczącym weryfikacji karalności personelu zatrudnionego lub wyznaczonego do realizacji działań na rzecz małoletnich – w aktach osobowych pracowników lub wraz z pozostałymi dokumentami opisującymi relację personelu z PUP (np. umowa cywilnoprawna, staż, wolontariat),
 - 2) w zakresie dotyczącym pozostałej korespondencji przygotowywanej i pozyskiwanej (przyjmowanej) w związku z zadaniami wynikającymi ze standardów – w odrębnej teczce aktowej prowadzonej zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, którą przechowuje się w szafie zamykanej na klucz w pomieszczeniu, w którym wykonuje pracę Koordynator.

§ 15

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Za wykonywanie przeglądów i aktualizacji standardów odpowiada wyznaczony Koordynator, zgodnie z zakresem zadań.
2. Przeglądu efektywności działania standardów dokonuje się raz na dwa lata w terminie do dnia 10 grudnia danego roku.
3. Przegląd poprzedza skierowanie pisma do pracowników informującego o rozpoczęciu procedury monitoringu standardów.
4. Przegląd odbywa się na podstawie anonimowej ankiety monitorującej efektywność działania standardów, której wzór stanowi załącznik nr 2 do standardów. Ankieta jest przekazywana pracownikom za pośrednictwem służbowych adresów e-mailowych. Wypełnione formularze pracownicy dostarczają do Koordynatora.
5. Przegląd uważa się za wiążący, jeśli w jego ramach pozyska się co najmniej 50% formularzy monitorujących.

6. Po zebraniu ankiet, o których mowa w ust. 4, Koordynator poddaje je analizie i przygotowuje syntetyczne sprawozdanie zawierające w szczególności propozycje zmian postanowień dokumentu, jeśli analiza ankiet wypełnionych przez pracowników wykaże taką potrzebę. Propozycje zmian standardów są zatwierdzane przez Dyrektora PUP i stanowią podstawę wydania regulacji wewnętrznej zmieniającej treść przedmiotowego dokumentu.
7. Aktualizacja standardów następuje w przypadku zmiany przepisów prawa będących podstawą ich wydania lub w razie konieczności wprowadzenia zmian wynikających z praktycznego funkcjonowania dokumentu, ustalonych podczas procedury monitorowania wewnętrznego systemu ochrony małoletnich.

§ 16

Zasady i sposób udostępniania standardów do wiadomości zainteresowanych, w tym rodziców albo opiekunów prawnych/faktycznych oraz małoletnich

1. PUP udostępnia treść standardów na swojej stronie internetowej.
2. Standardy udostępnia się w wersji zupełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich, a jej forma jest dostosowana do wieku odbiorców.

§ 17

Postanowienia końcowe

1. Personel zobowiązany jest do zapoznania się z treścią niniejszego dokumentu i złożenia oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do standardów. Oświadczenia o zapoznaniu się z postanowieniami standardów Koordynator włącza do akt osobowych pracowników lub przechowuje wraz z inną dokumentacją opisującą charakter relacji nawiązanej z osobą niebędącą pracownikiem (tj. np. wraz z umową cywilnoprawną, dokumentami stażu/praktyki/wolontariatu).
2. Standardy zostały opracowane w szczególności na podstawie Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich i zgodnie z nią powinny być interpretowane.
3. W zakresie nieuregulowanym w standardach należy stosować postanowienia ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dane informacyjne:

Imię i nazwisko pracownika/dziecka/innej osoby/* której dotyczy notatka	
Data sporządzenia notatki	
Data zdarzenia, którego dotyczy notatka	

Forma przemocy :

- 1) przestępstwo na szkodę dziecka określone w przepisach Kodeksu karnego, w tym:
 - a) przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu (np. narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu),
 - b) przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (np. zgwałcenie, seksualne wykorzystanie małoletniego),
 - c) przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece (np. znęcanie się, rozpijanie małoletniego),
 - d) przestępstwo przeciwko wolności (uporczywe nękanie, kradzież tożsamości);
- 2) inna forma krzywdzenia niebędąca przestępstwem (np. naruszanie nietykalności cielesnej, dręczenie fizyczne i psychiczne, ośmieszanie, poniżanie, dyskryminacja);
- 3) zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną i zdrowiem).*

Opis zdarzenia, osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(czytelny podpis sporządzającego
notatkę)

*niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie

Ankieta monitorująca

Celem ankiety monitorującej jest określenie poziomu realizacji Standardów Ochrony
Małoletnich w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie.

L.p.		
1	Czy znane są Pani/Panu Standardy Ochrony Małoletnich Powiatowego Urzędu pracy w Lesznie?	TAK/NIE*
2	Czy wie Pani/Pan kto jest osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o incydentach/zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego?	TAK/NIE*
3	Czy zna Pani/Pan wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone?	TAK/NIE*
4	Czy znane są Pani/Panu procedury podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, noszących znamiona czynu karalnego oraz wszelkich innych zdarzeń/incydentów, które mogą powodować naruszenie praw i zagrożenie dobra małoletniego?	TAK/NIE*
5	Uwagi, sugestie, które według Pani/Pana mogłyby podnieść świadomość pracowników na temat ochrony małoletnich, bądź uwagi dotyczące formy realizacji Standardów w celu ulepszenia zasad.	

*niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie

**Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązanie do przestrzegania
„Standardów Ochrony Małoletnich w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie”.**

Ja niżej podpisany/a oświadczam,
(imię i nazwisko)
że zapoznałem/łam się ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Powiatowym Urzędzie
Pracy w Lesznie” i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(czytelny podpis składającego oświadczenie)

WERSJA SKRÓCONA
Standardów Ochrony Małoletnich
Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie (wprowadzonych Zarządzeniem nr 24 /2024
Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie z dnia 13.12.2024 r.)

Obowiązek przygotowania standardów.

- Standardy Ochrony Małoletnich Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie zostały opracowane w oparciu o przepisy prawa, między innymi: ustawę z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Pełna wersja dokumentu dostępna jest na stronie internetowej urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Powiatowy Urząd Pracy.

Kim jest dziecko?

- Dziecko to na podstawie dokumentu o nazwie Konwencja o Prawach Dziecka każda istota ludzka w wieku poniżej 18 lat (chyba że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka uzyska ono wcześniej pełnoletność).

Co to jest krzywdzenie dziecka?

- krzywdzenie dziecka to czyn zabroniony lub karalny na szkodę dziecka oraz każde umyślne lub nieumyślne działanie lub zaniechanie powodujące naruszenie praw i zagrożenie dobra dziecka.

Co to jest przemoc domowa?

- przemoc – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Czym są symptomy krzywdzenia?

- symptomy krzywdzenia to widoczne, zewnętrzne oznaki dręczenia fizycznego i psychicznego dziecka.

Jakie działania na rzecz dzieci organizuje Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie?

- zajęcia animacyjne i integracyjne budujące postawy przedsiębiorcze i ułatwiające dzieciom i młodzieży odnalezienie się w przyszłości na rynku pracy,
- gry terenowe,
- zajęcia edukacyjne,
- doradztwo zawodowe,

- konkursy branżowe,
- organizacja praktyk, wolontariatu.

Jakie zachowania są w szczególności niedozwolone?

- wyśmiewanie,
- podnoszenie głosu (krzyki),
- wykluczanie z grupy,
- używanie obraźliwego języka, wulgaryzmów i mowy nienawiści (w tym hejt w Internecie),
- stosowanie przemocy - szturchanie, popychanie, bicie,
- dręczenie, szykanowanie, nękanie, upokarzanie, zawstydzanie,
- faworyzowanie jednych dzieci kosztem innych,
- nawiązywanie relacji intymnych,
- utrwalanie wizerunku małoletniego bez odpowiedniej zgody,
- prowadzenie niestosownej komunikacji mailowej, telefonicznej, w mediach społecznościowych,
- namawianie do używania alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz innych zabronionych substancji,
- przyjmowanie prezentów i pieniędzy za podjęcie określonych działań na rzecz dziecka.

Wsparcie dzieci w przypadku krzywdzenia.

- bieżącego wsparcia w przypadku ujawnienia krzywdzenia udzielają małoletniemu pracownicy realizujący działania na rzecz dzieci - w tym opiekunowie, animatorzy,
- zależnie od charakteru zdarzenia zagrażającego dziecku, podejmowane są dalsze kroki polegające w szczególności na:
 - a) wskazanie małoletniemu lub rodzicowi odpowiednich instytucji pomocowych (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, centra pomocy rodzinie, centra pomocy migrantom, ośrodki pomocy społecznej, placówki udzielające tymczasowego schronienia, ośrodki wsparcia osób doświadczających przemocy),
 - b) zgłoszeniu zdarzenia, będącego przestępstwem do odpowiednich służb – policji, prokuratury.

PAMIĘTAJ !

Jeśli jako dziecko doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia innego dziecka NATYCHMIAST powiedz o tym komuś dorosłemu: opiekunowi na zajęciach, rodzicowi lub innej dorosłej osobie, do której masz zaufanie.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie możesz przyjść i powiedzieć osobie będącej w Sekretariacie, na parterze, w pok. 9, w budynku A.

WAŻNE!

Pomoc możesz również uzyskać anonimowo dzwoniąc na niżej podane numery telefonu, które są czynne przez całą dobę, siedem dni w tygodniu:

- ✓ **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111.**
- ✓ **Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”: 800 120 002.**
- ✓ **Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka: 800 12 12 12.**
- ✓ **Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00 czynny w środy i czwartki w godzinach 17:00 – 19:00.**